

ställskruven

Informationsblad för anställda vid BAHCO VERKTYG

Nr 1 februari 1969

Ärgång 3

1969 ett bra år?

Många tecken redan i början av året tyder på att 1969 för oss skall kunna bli ett bra år – ett bättre år än 1967 och 1968.

Internt går flyttningen av Eskilstunaproduktionen helt plan-
enligt. Den organisatoriska omställningen är visserligen be-
svärlig men kommer att leda till en nog så flexibel och effek-
tiv administration och försäljningsapparat.

Den konjunkturförbättring vi länge väntat på synes nu börja
visa sig. Såväl uttalanden från Konjunkturinstitutet som våra
egna erfarenheter från marknaden vitnar om detta. Från

såväl den svenska som den nordiska marknaden är ordertill-
strömningen god vid denna tidpunkt på året som annars är
relativt lugn. Och exportmarknaderna är särskilt uppmunt-
rande när man betraktar de prishöjningar som trätt i kraft
under de gångna 18 månaderna. Låt oss bara hoppas att inga
valutakriser stör denna bild. Budgeten för våra olika dotter-
bolag är för 1969 balanserad och realistisk.

Håller de olika signalerna i sig så bör som sagt året kunna bli
ett bra år och samtidigt står vi på en lönsamhetsgrund som
är rejält förbättrad jämfört med tidigare.

Sovjetdelegation på besök.

7 st representanter från Sovjetiska Verktygs- och Maskinverk-
tygsministeriet.

Besöket arrangerades av IVA som representerades av attaché
Igor Cedergren.

Första gången som tekniker från Sovjet besöker västvärlden
för studier inom verktygsområdet.

Bahco är välkänt i Moskva för sina kvalitetsverktyg och en
högt utvecklad produktionsteknik.

Order och fakturor i skift

Vårt order- och faktureringsystem har lagts om. För att göra
orderbehandling och utleveranser snabbare och billigare. För
att ge våra kunder bättre service.

Att lägga om en så stor rutin kräver krafttag. Och krafttag har
tagits. Från och med den 13/1 har verksamheten varit igång
vardag som söndag. Vardagar dessutom från 06.00 till 23.00.
Nödvärdigt? Javisst, utan snabba leveranser står vi oss slätt!

Det hela förbättras inte av att man från början hade ett kraf-
tigt eftersläp. Dessutom var orderingången hög under januari.

Trots pressen – inga sura miner. Tvärtom! Ett engagemang
utöver det vanliga. God fortsättning!

LÖNER OCH TRYGGHET

Verkstadsklubben har ordet:

Löneutveckling

Löneutvecklingen, för oss metallare på Bahco Verktyg, har inte varit vad den bort vara under 1968. Vi har påpekat detta för företagsledningen och frågat om det varit en medveten restriktiv lönepolitik, som förts. Företagsledningen har emellertid försäkrat att någon anledning till restriktiv lönepolitik ej funnits när lönerna vid företaget ligger under genomsnittet i ortsgrupp 3. När man erkänner detta, förefaller det underligt att företagsledningen inte visat något intresse av att lösa företagets låglöneproblem. Det skall emellertid poängteras att låglöneproblemet inte endast är lokalt men att det för närvarande är särskilt markant inom "vårt" företag. En av orsakerna till detta säges vara överflyttningen av Bergsprodukterna till stora upplärningsproblem som följd. Det är klart att sådana problem finns men man får dock inte ta detta som ett försvar för det låga genomsnittet. Vi anser att varje anställd, som utför en normal arbetsprestation skall ha en lön, som åtminstone täcker de mest *elementära behoven* såsom hyra, mat och kläder. Det har, tyvärr, visat sig att allt flera av våra kamrater måste gå till samhället för att få hjälp till livets nödort. Fortsätter denna negativa löneutveckling, tror vi, dels att företaget får det svårt med nyrekryteringen i framtiden, dels att det blir svårt att behålla redan anställd personal. Det är allt för många, av dem, som slutar, som säger att de *inte klarar sig* på förtjänsten vid AB Bahco verktyg.

Trygghet

För att kunna driva ett företag rationellt och lönsamt fordras en duglig personal såväl av arbetare, arbetsledare och tjänstemän. Vi ska inte här ägna oss åt arbetsledare och tjänstemän utan koncentrera oss till arbetarna på verkstadsgolvet. Förr kunde arbetaren placeras vid en maskin, som han sedan stod vid och gjorde *samma tempo hela anställningstiden* vid företaget. Detta medförde naturligtvis att många gånger fattades det arbete just vid denna maskin, men arbetsledningen gjorde då en kraftansträngning och skaffade fram arbete. På så sätt blev produktionen "snedvriden" och det blev stora onödiga lager av halvfabrikat, som låste kapital. Nu blir arbetaren anställd på verkstaden och får, om det saknas arbete i den ordinarie maskinen, flytta till någon annan. Vi är medvetna om att denna ordning är nödvändig och vill medverka till att effektivisera produktionsmetoderna så att "genomloppstiderna" blir kortare. Företaget blir härigenom mera lönsamt och mera konkurrenskraftigt. *På arbetarna ställs emellertid större krav* på anpassning och rörlighet. Ingen av oss har något emot flyttning mellan olika arbetsoperationer men det är inte mera än rätt att även vi anställda *får del av den ökade lönsamheten* och under alla förhållanden att *ingen skall få en sämre förtjänst om han flyttas till annan maskin*. Vi tycker det är ett moderat krav för ökad trygghet på arbetsplatsen.

Vi konstaterar till slut att år 1968 inte erbjudit några större glädjemenen för oss anställda låt vara att aktieägarna inte heller har så mycket att glädja sig åt men det är inte vårt fel. Konjunkturen har inte varit den bästa men om allt skall skyllas på den låter vi vara osagt.

Vi hoppas på en ljusare framtid för Bahco Verktyg. Vi tror att om företaget mer än hittills samarbetar med oss så kan vi gemensamt skapa större förståelse för företagets problem ute på arbetsplatsen och kanske arbetsglädjen och trivselen kan komma tillbaka.

Bahco Verktygs Verkskadsklubb
Styrelsen

Företaget svarar:

Det är företagets ärliga mening att fortsätta sin mångåriga *lönepolitik* och därmed i huvudsak ligga väl till i förhållande

till genomsnittet för ortsgruppen ifråga. Bortsett från den rent mänskliga aspekten så är detta en klar nödvändighet för att kunna rekrytera och behålla god arbetskraft.

Verkstadsklubbens påpekande avseende löneutvecklingen torde hänföra sig till statistiken avseende 3:e kvartalet där Bahco Verktyg ligger under genomsnittet för ortsgrupp 3. Studerar man emellertid denna statistik under ett flertal år så finner man att detta inträffat för oss varje år, men att vi i följande kvartal hämtat in eftersläpningen. Vi kan inte ge någon generell förklaring till detta annat än att semesterplaceringen måste inverka på statistikmaterialet.

1968 har emellertid eftersläpningen blivit större än vanligt och det bör ingen av oss nöja sig med. Förklaringen härtill måste hänga samman med de störningar som uppstått vid överflyttningen från Eskilstuna. En utredning i frågan visar dock att den *genomsnittliga ackordförtjänsten* under 3:e kvartalet 1968 stigit väsentligt mer än utgående timförtjänst (ackord + timlön), men att timlönedelen under perioden varit större än normalt. Här finns alltså förklaringen till den negativa avvikelsen.

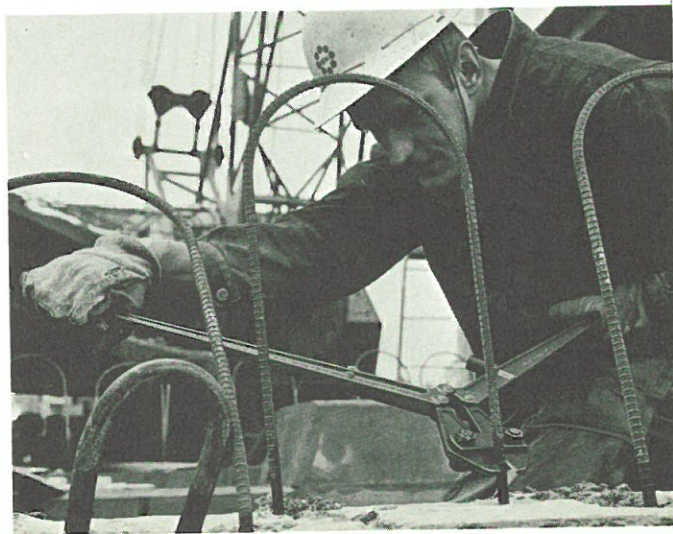
Allteftersom överflyttningen och upplärningen av nyanställda framskrider samt dessutom en ökad generell sysselsättning inträder, vilket många tecken tyder på, kommer ackordlönedelen att återtaga sin normala andel. Därmed kommer medelförtjänsten att utveckla sig uppåt. Dessutom bör förtjänstläget härvid även bli jämnare för varje arbetstagare. Och härmed är vi inne på trygghetsaspekten. Även denna fråga måste en ansvarsställande företagsledning taga med stort allvar. Det finns dock situationer över vilka man inte råder. En låg sysselsättning, beroende av svaga konjunkturer, besvärligt konkurrensläge och samtidigt en överflyttning av tillverkningen från Eskilstuna med en tidvis för stor arbetsstyrka ger upphov till ojämnhet i förtjänsten. Tidens krav är dessutom en ökad omställningsbarhet för alla arbetstagare, vilket ibland ger upphov till anpassningssvårigheter. I de flesta fall är det dock icke i företagets intresse att ha många omställningar – tvärtom.

Låt oss gemensamt dela Verkskadsklubbens förhoppning om en ljusare framtid för Bahco Verktyg, där var och en skall finna en rimlig utkomst för sitt arbete, en trygghet och icke minst trivsel. Vi tycker även att vi speciellt under den senare tiden visat ökad förståelse för samarbete i hithörande frågor. Vi skall fortsätta härmed, men som bekant "Rom byggdes inte på en dag".

Produktnytt

Just nu introduceras en ny serie bultsaxar. Lättare, enklare, billigare och minst lika bra som våra tidigare kvalitetsaxar.

Den har testats under lång tid i praktiskt bruk och fått bästa tänkbara betyg.

SIF-klubben meddelar

Årsmötet 13/11-68

Före årsmötet informerade direktör Hugo Lindblad och personalchef Göran Reuterswärd om det aktuella läget beträffande de friställningar och omplaceringar, som aviserats för c:a 30 st SIF-anstältna anställda. Därav skulle 16 friställas under en 6-månaders period.

Övriga berörda skulle omplaceras inom företaget.

Under den därpå följande frågestunden lämnade företaget många svar och informationer om orsaken och följderna av den företagna åtgärden.

Från årsmötet kan följande noteras:

Medlemsantalet den 30/9-68 var 187 st, vilket innebär en minskning med 2 från föregående år.

Styrelsens verksamhet godkändes.

Ombudsman Stig Sund informerade;

om förbundets syn på friställningarna,

om frågor i samband med nytt avtal,

samt om detaljer i samband med ersättning från arbetslöshetskassan.

Till styrelse för 1969 valdes:

Ingmar Eriksson Ordf.

Bo Axelsson v. ordf.

Lars Eklund sek.

P.O. Agelind kassör

övriga:

Ragnar Bergling, Stig Munther och Lisbeth Rohdin.

Före och efter årsmötet har klubbens förhandlare haft underhandlingar med företaget minst en gång i veckan angående problem, som uppstått vid friställningar och omplaceringar av medlemmar. Dessa underhandlingar har hittills resulterat i att;

3 har sagts upp,

3 uppsägningar har återtagits,

Nästan alla omplaceringar har kunnat genomföras, samt att för övriga fortgår underhandlingar.

(I. Eriksson)

Bäst i pingis

Korpidrotten har ett säkert fäste hos oss. Och "vi" är bra också. I både handboll och hockey-bockey. Men allra bäst i bordtennis.

Kjell Hansson & Co, vårt 1:a lag, har just vunnit i div. I – överlägset! Och vårt 2:a lag ligger nu tvåa i div. II. Det finns plats för fler aktiva i alla grenar. Välkomna.

Kjell Hansson i aktion

Sammandrag från företagsnämnderna

Enköping

Vi har full kostnadstäckning i samband med licensavtalet i Indien. Produktionen har startat i höst. Vi kommer att få licensavgifter på åtskilliga 100.000 om året. Ingen export till Sverige eller Europa enligt avtalet.

5-6 % av vår tillverkning av skiftnycklar sker för främmande märken.

Antalet kollektivanställda kommer att vara c:a 500 personer 1969. Det betyder nyanställning av c:a 100 personer under året.

Företagets utläggning av produktion till andra fabriker är mycket låg. Gäller endast produkter med små serier.

Kurs i företagsnämndsfrågor har startats. Deltagare: ledamöterna i företagsnämnden.

Förslagsverksamheten har fått in 16 nya förslag. Totalt fanns 26 st. 6 st har avförts, 13 st bordlagts och 6 st föreslagits till belöning.

Dammätning har genomförts. Den visade att luften icke var hälsovadlig på något ställe.

20 % ökning av skruvmejselproduktionen beräknas under 1969.

Låg produktion av motyg under första delen av året p.g.a. tillfälligt köp från fabriken i Argentina.

Överflyttningen från Eskilstuna löper planenligt. Klar 1 april.

Ny faktureringsmaskin har tagits i bruk. Den databehandling som blir kvar kommer troligen att ske i 360-maskinen på Ventilation. Beräknad kostnadsbesparing: c:a 1 milj. kronor.

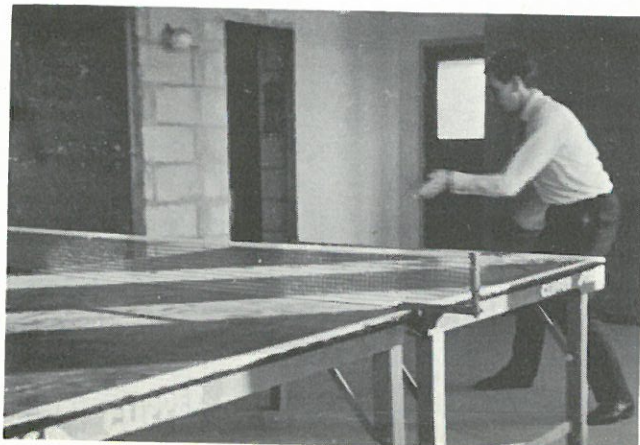
Eskilstuna

Produktionen i smedjan upphörde vid årsskiftet.

Avtal träffat med AB C.V. Heljestrand om övertagande av produktionen av hushållssaxar. Överflyttningen beräknas vara klar redan under februari. 10 st arbetare har erbjudits överflyttning. Ytterligare några kan komma att få samma erbjudande.

Hög produktions- och leveranstakt under hösten gör läget inför överflyttningen gynnsamt.

Göte Johansson har fått 100 kronor för "årets bästa förslag": "Riktning av plåtsaxar."

Vår nye produktionschef

Överingenjör Folke Möller 43 år och trebarnspappa började hos E.A. Berg 1949 som verkstadsingenjör, 1960 verkstadschef för Vilsta- & Tunaforsfabriken 1963 överingenjör och 1965 platschef i Eskilstuna. Han är ansvarig för vår totala produktion och efterträder överingenjör Jörgen Svensson som lämnat oss.

Filial i Malmö

I samband med Birger Ollerstams avgång har vi övertagit hans firma och driver den nu som en filial med försäljningskontor och lager.

Till chef har utnämnts Evert Åkerblom 3:e fr. höger

Glatt återseende

Den 25 november i fjol hade vi fint besök här i Fanna. Våra pensionärer och deras fruar!

Den grundliga och uppskattade rundvandringen avslutades med ett riktigt kaffekalas. Direktör Hannes Brynge som just firat sin 80-års dag hyllades då av både sina gamla arbetskamrater och av företaget.

Ett konstverk av skiftnyckelämnarna på en hejarplanka var företagets gåva till direktör Brynge. Direktör Lindblad överlämnar.

Tack för 30 år!

Birger Ollerstam (till höger) – vår representant i södra Sverige under nära 30 år – har dragit sig tillbaka efter välförrättat värv. Direktör Åke Rehnström, hans vapendragare under alla år tackar för gott jobb.

Stansgravören Herman Andersson gratulerar direktör Brynge. F. härdförman Axel Andersson väntar på tur.

Ture Taxén kunde inte låta bli att pröva om det kändes som förr. Att ha bearbetat mer än 35 milj. löpare sätter sina spår.

Inte så bråttom Gunnar tyckte fru Lindberg. Det är intressant det här.